

[Ivar Nørgaard.]

stadig ikke noget om, men det er muligt, at det kommer til at gå, som handelsministeren forudsiger det.

Hvad angår de andre skandinaviske lande, er det helt afgørende for os, at de får løst deres problemer således, at der ikke bliver opbygget nogen ny toldmur mellem Danmark, Sverige og Norge, og således, at vi kan bevare det fælles arbejdsmarked. Jeg forstod på handelsministeren, at der skulle være særdeles gunstige forudsætninger for at få begge disse betingelser opfyldt. Handelsministeren var af den opfattelse, at der stort set allerede var enighed om, at der ikke skulle bygges en sådan ny toldmur, og der skulle også være enighed i fællesmarkedslandene om, at vi skulle kunne bevare det nordiske arbejdsmarked, selv om vi kommer ind i fællesmarkedets store arbejdsmarked. Jeg synes i øvrigt, det var godt, at handelsministeren så stærkt understregede, at et fælles arbejdsmarked ikke betyder, at de udenlandske arbejdere får samme ret som danske arbejdere til at få job, men at udenlandske arbejdere kun får ret til job, hvis der ikke er flere danske arbejdere til at besætte dem, og her vil så i fremtiden fællesmarkedslandenes arbejdere og de nordiske landes arbejdere få fortrinsret i forhold til den øvrige verdens arbejdere, hvad vi ikke kan have noget at indvende imod.

I den seneste tid har der været en stærk debat i Norge om norsk medlemskab, og på det norske arbejderpartis kongres for nylig var der et mindretal på 70 medlemmer, som gik ind for, at man skulle trække ansøgningen tilbage. Men flertallet på det norske arbejderpartis kongres gik ind for, at man skulle fortsætte forhandlingerne, og opstillede stort set de samme betingelser, som det danske socialdemokrati har gjort, for endeligt at skulle sige ja.

Der hersker fortsat uklarhed om, på hvilken måde Sverige eventuelt kan blive tilknyttet Fællesskaberne. Handelsministeren nævnte, at svenskerne jo i og for sig gerne ville være egentlige medlemmer af toldunionen, og at Sverige var det eneste af landene, der har forhandlet på den basis. Men det mest sandsynlige er vel nok, at de lande, der ikke søger om fuldt medlemskab, får en aftale, og det får de formentlig enkeltvis; en slags handelsaftale med fælles-

markedet. Man må gå ud fra, at svenskerne får en handelsaftale, der indeholder størstedelen af toldunionens bestemmelser. Vi kan imidlertid komme i den situation, at man kun får gennemført en aftale mellem Sverige og fællesmarkedet, hvorefter alle de varer, som interesserer svenskerne og fællesmarkedet, bliver fastholdt som frihandelsvarer eller som varer, der er undergivet toldunionsaftalen, mens der kan blive enkelte varer, som især interesserer os, der eventuelt kan blive holdt udenfor. Det stemmer ganske vist ikke overens med tankgangen om, at vi kan bevare alle EFTA-fordelene, men så vidt jeg har forstået, siger man, at det så i hvert fald er de væsentligste EFTA-fordele, man har bevaret, hvis en sådan aftale bliver opnået.

Fra socialdemokratisk side forbeholder vi os at kunne vurdere aftalerne med Norge og forhandlingssituationen med Sverige på det tidspunkt, hvor vi skal tage stilling her i folkettingen. Når vi har sagt, at vi ønsker, at der skal komme tilfredsstillende resultater ud af forhandlingerne mellem Norge og Sverige på den ene side og fællesmarkedet på den anden, betyder det, at vi på det tidspunkt, da vi skal tage stilling her i folkettingen, må bedømme forhandlingsresultatet, som da foreligger for Norges vedkommende, og forhandlingssituationen, som vi på det tidspunkt i hvert fald kender den mellem Sverige og fællesmarkedet; vi ønsker, at forhandlingerne skal være bragt så langt frem, at vi er klar over, hvad resultatet vil blive.

Jeg skal så vende mig til det punkt blandt betingelserne, der har afstedkommet mest politisk debat ikke blot her i landet, men også i Norge og Sverige, nemlig spørgsmålet om, hvad planerne i fællesmarkedet egentlig går ud på. Hvilket fremtidigt fællesmarked er det, vi kan blive medlemmer af? Det skal jo ikke nægtes, at det har skabt forskrækkelse, at det endnu er relativt uklart, hvad det er, fællesmarkedslandene ønsker at nå frem til under betegnelserne økonomisk og monetær union.

Vi kan helt tilslutte os de betragtninger, handelsministeren just kom med vedrørende det gavnlige og fornuftige i et tættere valutarisk samarbejde, hvilket de seneste dages begivenheder bekræfter nødvendigheden af. Vi ved imidlertid ikke fuldt ud,